

SMÅTRYCK

02127

Prof. (Ref. 11)
W. Professor Lindhagen
E - A

KONTRAKT

OM

LYSHÅLLNING I STOCKHOLM

GENOM

GASLYSNINGS-AKTIEBOLAGETS FÖRSORG.

AF DEN 4 JUNI 1853.

STOCKHOLM, 1854.

TIPOGRAFISKA FÖRENINGENS BOKTRYCKERI,
(Bollhusgränd No 1.)

B1112/44

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Administrationen för en förbättrad gatubelysning införande i hufvudstaden har, på denna stads innevärnars vägnar, med Gas-lysnings Aktie-Bolaget i Stockholm, afslutat följande kontrakt.

§. 1.

Gaslysnings Aktie-Bolaget åtager sig att, på de villkor detta kontrakt bestämmer, inom hufvudstaden ombesörja den *allmänna gatubelysningen*, — hvarmed i detta kontrakt alltid förstås den belysning af gator, gränder, broar, torg och andra allmänna öppna platser, som, enligt af Stockholms stads Socknestämmom-nämnd fattadt beslut, skall för Stadens innevärnars gemensamma räkning ega rum; — kommande denna belysning att verkställas dels med rörledd gas, beredd af stenkol eller annat för ändamålet fullt lika tjenligt ämne, dels ock med oljelampor eller portativ gas.

§. 2.

Bolaget förbinder sig, till följe häraf:

a) att å dertill tjenlig tomt uppföra en gasberedningsanstalt och verkställa den för gaslysnings nödiga rör-anläggningen så, att derigenom med säkerhet kan åstadkommas och ledas erforderlig gas både för fullständig gatubelysning och för en på tillväxt beräknad enskild konsumtion; kommande den allmänna gatubelysningen med gas, att införas till en början inom de *fyra* Centralförsamlingarne, hvarmed i detta kontrakt förstås Nicolai, Clara, och Jacobs samt den

del af Johannes, som är afsedd att med gas belysas, inom hvilka församlingar samma belysning skall vid början af Augusti 1855 vara i full gång, och på sätt här nedan vidare stadgas eller framdeles öfverenskommas kan, äfven inom hufvudstadens öfriga territoriala församlingar, nemligen: Maria Magdalena, Catharina, Hedvig Elenoræ, Adolph Fredriks och Ulricæ Eleonoræ; likväl för dessa församlingar hufvudsakligen inom den begränsning, som finnes med färgläggning betecknad å en detta kontrakt bilagd planritning.

b) att öfverallt inom hufvudstadens tullar, der rörlig gas ej begagnas, öfvertaga, ombesörja och underhålla en förbättrad gatubelysning, hufvudsakligen med Argandska lampor, samt i öfrigt genom små-lyktor, antingen med olja eller så kallad portativ gas, efter sådan plan, att förbättring sker äfven i dessa stadsdelars nuvarande gatubelysning.

c) att bekosta, uppsätta och underhålla sjelfva lyktorna, med hvad dertill hörer, å gator, torg, och allmänna platser.

d) att efter uppskattningsvärde, åsatt af tre Gode Män, af hvilka Administrationen å lyktegarnes vägnar väljer en, Bolagets Direktion en och dessa begge en tredje, inlösa alla nu brukliga och i godt stånd varande Argandska, äfvensom små-lyktor, der dessa sednare till en början komma att bibehållas.

e) att i händelse af en eller annan orsak, bristfällighet eller annat hinder skulle uppstå vid gasberedningen eller ledningen, genast låta gatubelysningen tillfälligt verkställas med oljelampor, utan serskild ersättning.

f) att, efter utgången af den för gasbelysningens införande inom Nicolai, Claræ, Jacobs och Johannes församlingar bestämda tid, och så snart sig visat, att Bolaget å gaslysnings-inrättningen i dess helhet i medeltal för två efter hvarandra följande år, erhållit en vinst af fem (5) procent utöfver fem för hundra

i ränta å det insatta aktie-kapitalet, beräknad från inbetalningstiderna, hvarvid den, enligt §. 6, mom. c i Bolags-Ordningen, under dessa två år till reservfond afsatte summan jemväl uti vinsten inbegripes, så framt icke densamma måst till betäckande afutomordentliga, genom svårare olyckshändelser förorsakade utgifter användas, utsträcka anläggningen med Etthundrafemtio (150) hela lågor till en eller flera af de i mom. a senast omnämnde församlingarne efter Bolagets val, och vidare sedan efter skedd sådan utvidgning sig visat, det Bolaget å Inrättningen i dess helhet under ett år haft, utöfver räntan å anläggningskostnaden, en vinst af fem (5) procent, på nyssnämnde sätt beräknad, fortsätta gasrörledning och gaslysning med ytterligare Etthundradefemtio (150) hela lågor till en eller flere af sistberörde församlingar, efter Bolagets val i samråd med Administrationen, samt slutligen, under enahanda vilkor, eller sedan Bolaget åter under ett år, utöfver ränta å anläggningskostnaden, erhållit en vinst af fem procent, på nämnde sätt beräknad, fortsätta utsträckningen med Etthundrafemtio (150) lågor hvarje gång, intill dess hela anläggningen varder fullbordad för sist omförmälde församlingar, med sådan utsträckning, som inom den på plankartan tecknade gränslinien, af Administrationen bestämmes; egande Administrationen att till nödig kontroll öfver fullgörandet af denna förbindelse, hafva tillgång till Bolagets räkenskaper, sedan de blifvit afslutade, hvarmed ej får dröjas utöfver tre månader från räkenskapsårets utgång, eller sednast den 31:a Augusti; och skall, när utvidgning af gasrörledning och gaslysning efter hvad nu sagdt är, ske bör, det ankomma på Administrationen att bestämma å hvilka gator, torg och allmänna platser lågorna skola anbringas, under förbehåll å Bolagets sida, att inom det af Administrationen bestämda området vid gatubelysningen iakttages det afstånd mellan lyktorna, som § 20, jemförd med § 21, bestämmer.

g.) att, derest icke sådant hinder inträffat, som det ej berott af Bolaget att undanrödja, hafva hvarje sådan utvidgning, som i nästföregående moment omförmäles, fullbordad sist inom ett år från den dag, då Administrationen för Bolagets Direktion tillkännagifvit, hvar lågorna böra anbringas; skolande dock sådant tillkännagifvande från Administrationens sida alltid ske under loppet af November månad.

§. 3.

I händelse Bolaget skulle finna med sin fördel förenligt, att före den tid nästföregående §. stadgar, utsträcka gasrörledningen och gaslysningen till någon del af en eller flere bland de i mom. a af samma §. sednast omnämnde fem församlingar, ankommer likväl på Administrationen att bestämma utsträckningens omfång, såvida Bolaget vill derå grunda anspråk, att för gatubelysningen åtnjuta ökad betalning i annan ordning, än som af det föregående följer.

§. 4.

Bolaget tillerkännes uteslutande rättighet att, emot de villkor och under den tid detta kontrakt bestämmer, ombesörja den allmänna gatubelysningen; och skall under samma tid icke någon annan än Bolaget ega anbringa gasrör i gatorna.

§. 5.

Administrationen förbinder sig: att i hvad på densamma ankomma kan, hos Stadens Drätsel-Commission söka utverka kostnadsfri upplåtelse åt Bolaget af en för Gasverkets anläggning tjenlig, tillräckligt rymlig och nära intill hamn eller annan tjenlig lossnings- och lastnings-plats belägen tomt, till fri disposition och begagnande under den tid detta kontrakt är gällande, samt derefter så länge Bolaget eger gasverket; men utan rätt till förpantning eller föryttring af grund eller åbyggnad, annorledes än med Administrationens samtycke; äfvensom att hos Drätsel-Commissionen begära ej allenast fritt begagnande af plats

vid allmän segelled för lossning och lastning af för gasverket behöflige eller detsamma tillhörige materialier och effecter, utan ock rättighet för Bolaget att, öfver Staden tillhörig tomt, anlägga och underhålla rail-väg emellan lastningsplatsen och gasberednings-anstalten.

Likaledes förbinder sig Administrationen: att söka hos Drätsel-Commissionen utverka kostnadsfri upplåtelse af tjenliga mindre platser för de gasklockor, som framdeles kunna erfordras i och för gaslysningens utsträckande utom Central-församlingarne, inom hvilka densamma först kommer att införas.

§. 6.

Administrationen söker utverka befrielse från tull och andra afgifter för alla från utlandet ankommande, för gasverkets inrättande och gasens beredande erforderlige apparater och materialier, äfvensom frihet för behöflige biträden och arbetare att i Riket obehindradt inkomma och här i Staden förblifva, så länge deras biträde är af nöden.

§. 7.

Administrationen skall hos Stadens myndigheter bereda nödigt tillstånd för utförande af de arbeten, som för gaslysningens tillvägbringande komma att företagas å gator och allmänna platser, så att intet hinder må möta för gasrörens nedläggande, hvarvid å Bolagets sida skall iakttagas, att allmänna trafiken så litet som möjligt derigenom hindras, om än sådant skulle föranleda större kostnad vid arbetet, samt att sådane försigtighetsmått användas, att skada eller våda för allmänheten icke kan komma att ega rum.

§. 8.

Bolaget förbinder sig föranstalta, att de för gasverket erforderliga byggnader, apparater, machiner och inventarier blifva till alla delar fullständiga, ändamåls- enliga och af varaktig beskaffenhet.

Alla hufvudrör, eller de, som nedläggas i och längs efter gator och gränder samt å andra allmänna

platser, skola vara af tackjern; men spisningsrören till gatulampor, byggnader och lokaler må vara af smidt eller valsadt jern, eller annan tjenlig metall, äfvensom de rör som anbringas i byggnader, må förfärdigas icke blott af jern, utan ock af koppar, tenn, messing eller annat fullt lika tjenligt ämne. Jernrören skola emot rost bevaras, de gjutne genom anstrykning af tjära på yttersidan.

För utrönande af samtliga rörens täthet, skola prof, under en tryckning af fem atmospherer, anställas, icke allenast i den fabrik der de förfärdigas, utan ock härstädes. Administrationen eger, om den så åstundar, att till profvens öfvervarande utse sakkunnige personer, hvilka lemnas tillfälle att i dem taga den del de finna nödigt, för att om deras tillförlitlighet sig förvissa; dock är Bolaget alltid, ehvad å Administrationens sida någon person vid pröfningarne tillstädesvarit eller ej, ansvarigt för rörens och deras sammanfogningars beskaffenhet.

§. 9.

Alla de arbeten, hvilka för nedläggning och vidmakthållande af gasrören måste verkställas å gator, broar eller andra allmänna platser, bekostas af bolaget, som jemväl har åliggande att, genast efter och i mån af rörläggningens utförande, på sin bekostnad, i förut befintligt skick försätta så väl stenläggningen, som ock hvad af allmänna eller enskilda tillhörigheter och inrättningar för öfrigt kan komma att rubbas.

För gasens ledning öfver vatten, må rör anbringas, på sätt Bolaget kan finna tjenligt, med vilkor att något förfång för det allmänna eller för enskilde derigenom icke föranledes.

Om vid rörens nedläggning utom Centralförsamlingarne, berg möter på större sträckor, hvarigenom opåräknade och kostsamma sprängningar skulle förorsakas, förbehåller sig Bolaget att till Administrationen få göra serskild framställning vare sig om rörläggning

gens afbrytande för sådant hinder, och lysningens fortsättande medelst oljelampor eller portativ gas, eller om erhållande af bidrag till sprängningskostnaden af möjligen befintliga öfverskott å de, till en förbättrad gatubelysning, af Stadens innevånare uttaxerade eller för samma ändamål eljest inflytande medel, å hvilken framställning Administrationen då, ehuru utan någon förbindelse å sin sida, likväl vill göra allt det afseende, som omständigheterna medgifva.

I händelse allmänna arbetsföretag, såsom omläggning af gator och broar, skulle göra förflyttning af gasrör eller af en eller annan lamppåle, eller åtgärder för rörens fredande från skada m. m. nödvändiga, förbinder sig Bolaget att, emot billig ersättning, om verkställigheten deraf föranstalta.

§. 10.

Orenlighet och smutsvatten, som bildas vid gasberedningen, skall afledas så, att det icke tillskyndar grannarne någon olägenhet. Cisternerne under gasrörens skola, så ofta erforderligt är, uttömmas vid de tider på dygnet, att allmänna trafiken ej derigenom besväras.

Till förekommande deraf att rök och vidriga gasarter från gasberedningsanstalten spridas, förbinder sig Bolaget att använda sådane utvägar, som för ändamålet befinnas tjenliga.

De åtgärder och inrättningar Bolaget, i följd af dessa föreskrifter, ämnar vidtaga och använda, skola före verkställigheten Administrationens granskning underställas.

§. 11.

Lyktpålar och armar skola vara af tackjern, prydliga till form och till beskaffenheten ändamålsenliga; likväl må armar af smidt jern begagnas, när så anses nödigt.

Bolaget skall anskaffa lyktor och lyktpålar af

större dimensioner än de vanliga, om för belysning af allmänna platser sådant påfordras.

Uti gatulykterna skola brännare, genom hvilka gasen utlöper, inrättas för låga i form af läderlappsvinge, eller sådan som för närvarande anses mest ändamålsenlig; dock förbinder sig Bolaget, om så äskas, att framdeles, kostnadsfritt för Administrationen, förändra brännarne så, att lågan får den form som möjligen kan finnas vara för belysningen mera tjenlig.

§. 12.

Alla byggnader, verk och apparater, som Bolaget kommer att för gasens tillverkning och rening uppföra, äfvensom alla för den allmänna gatubelysningen erforderliga rörledningar och inrättningar, af hvad slag och beskaffenhet de vara må, skall bolaget på egen bekostnad nu och framdeles, om något deraf blifver obrukbart, anskaffa och sedermera, intill dess kontraktet upphör, i fullgodt skick underhålla; kommande följaktligen allt detta att förblifva Bolagets egendom och tillhörighet; dock må icke någon af berörde byggnader, apparater och inrättningar nedrifvas eller bortföras, derest icke andra för ändamålet lika tjenliga i stället anskaffas.

§. 13.

Den skada som genom enskildas förvållande eller naturhändelser kan tillskyndas gasverket eller inrättningarna för den allmänna gatubelysningen, vidkännes Bolaget; för den skada åter, som under kontraktstiden kan å gasverket och lyshållningsinrättningen uppstå, i följd af krig, upplöpp eller uppror, skall Administrationen vara förbunden att söka på allt sätt förhjelpa Bolaget till ersättnings utbekommande.

§. 14.

I afseende å gasverket, med hvad dertill hörer, är Bolaget förpligtadt att iakttaga allt, som för den allmänna säkerheten och till förekommande af eldfara, nu är, eller framdeles kan blifva förordnad. De upp-

lysningar rörande gasverket, som Administrationen eller behörig auktoritet kan, med hänseende till sundhet eller allmän säkerhet, finna nödigt infordra, skola utan motsägelse lemnas. Bolagets Direktion skall ock uppgifva visst, alltid tillhands varande ombud, till hviket Administrationen och Stads-auktoriteterna må kunna sig vända, för upplysningar och meddelanden.

§. 15.

Bolaget åtager sig all belysning med gas af allmänna och enskilda byggnader och lokaler, så väl utvändigt som invändigt; likväl under förbehåll att sådan byggnad eller lokal är belägen invid någon af de gator eller platser, hvori rör för den allmänna belysningen blifvit nedlagde.

Spisningsrören, som från hufvudrören leda gasen till allmänna och enskilda byggnader eller lokaler, bekostas af Bolaget till en längd af höst 20 fot; men för hvarje fot derutöfver erhåller Bolaget ersättning med 32 skillingar banko.

Erfordras sprängning för spisningsrörens ledande från hufvudrören till allmänna och enskilda byggnader, bekostas sådan af husegaren eller den som rörledningen begärt.

§. 16.

Bolaget åligger att, emot erhållande af serskild betalning, anskaffa och verkställa uppsättning af de lyktor, lykt-pålar och lykt-armar med tillbehör, som allmänna inrättningar eller enskilda vilja, på dertill anvisade ställen, framför eller å byggnader låta anbringa, hvilka lyktor icke äro i den allmänna gatubelysningen inberäknade.

§. 17.

För rörledningar till hus och tomter eger ej Bolaget fordra högre betalning än efter en af Administrationen godkänd taxa.

Brister husegare eller annan person, på hvars begäran sådan rörledning blifvit utförd, i betalning

derför, förbehåller sig Bolaget ej allenast eganderätten till rörledningen intill dess den betalas, utan ock att under tiden, antingen den begagnas eller ej, åtnjuta en årlig hyresafgift af 10 procent utaf det i taxan utsatta kostnadsbelopp, som af husegaren eller requiranten betalas.

§. 18.

Bolaget är ensamt berättigadt att för den gas Bolaget lemnar, anskaffa och anbringa de så kallade "gasfittings", hvarmed förstås alla de effecter och inrättningar, som för den inre belysningen med gas erfordras; varande Bolaget ansvarigt för dessa effecters ändamålsenlighet.

Den betalning Bolaget därför eger att af gasafnämarna bekomma, skall beräknas så lågt som beskaffenheten af dessa effecter och inrättningar medgifver.

§. 19.

Undantagandes till gatulamporna, skall all gas ledas genom mätare, som anskaffas af Bolaget och förblifva dess egendom, men tillhandahållas gasafnämarna emot en årlig hyra af 10 procent å kostnaden; börande tillträde till dem lemnas Bolagets Ingeniör eller annan dess tjänsteman, vid hvilken tid på dagen, sådant billigtvis kan äskas.

Gasmätarna profvas och stämplas af en genom Administrationen tillsatt person, innan de begagnas.

§. 20.

Afståndet emellan gas-lyktorna å gator och allmänna platser fastställes till 100 fot, i medeltal; men de punkter hvarest lyktorna skola anbringas, bestämmas i öfrigt af Administrationen, under iakttagande att lamppålarne, så vidt sig göra låter, icke utsättas för skada genom åkdon.

§. 21.

För den allmänna gatubelysningen inom Nicolai, Clara samt Jacobs och en del af Johannis församlin-

gar, komma, så snart gasinrättningen blifvit för dem fullbordad och allt framgent, att uteslutande användas lyktor med rörledd gas, till ett antal af minst niohundra (900), utaf hvilka det dock må vara Administrationen medgifvet att fördela högst 150 lågor uti halfva, utan serskild godtgörelse till Bolaget för den genom sådan fördelning ökade anläggningskostnaden. När gaslysning införes inom någon af de öfrige försanlingarne, eger Administrationen likaledes att fördela högst en sjettedel af de för hvarje utvidgning bestämda hela lågor uti halfva; varande omförmälde halfva lågor afsedda att användas å smalare eller kortare gator och gränder samt å sidogator närmast yttre gränsen för gasbelysningen, der följaktligen rör af mindre dimensioner begagnas.

§. 22.

Den sammanräknade tiden för gatubelysningen bestämmes i medeltal: för lysning med rörledd gas till 2,000 och för annan lysning till 1,123 $\frac{1}{4}$ timmar årligen, så vida ej annat aftal träffas.

Tiden för tändning och släckning under lysningsterminerne skall, i enlighet med Öfver Stålhållare-Embetsens blifvande föreskrift, bestämmas genom en tabell, som af administrationen meddelas.

Vid inträffande eldsvåda, åligger det Bolaget att utöfver den eljest stadgade tiden, emot serskild betalning, upplysa till brandstället angränsande gator, om så af Administrationen eller vederbörande Stadsmyndighet äskas.

§. 23.

Bolaget förbinder sig att till lysningen använda gas, renad enligt de bästa godkända metoder, och af den styrka, att en brännare, beräknad att förtära fem Cubikfot gas i timman, skall gifva en låga, som i lyskraft och klarhet motsvarar 12 brinnande *normalvaxljus*, hvarmed i detta kontrakt förstås sådana, af hvilka sex väga ett skålpund v. v., hvarje ljus af vid

pass 13 verktums längd och förtärande tre femtedels (i) lod vax i timman.

Men som gasmaterialiernas beskaffenhet och atmosfäriska förhållanden kunna hafva betydligt inflytande på gasens lyskraft, komma de i § 33 bestämda påföljder icke att tillämpas, derest icke ljusstyrkan hos profbrännaren understiger den af 10 normalvaxljus; och är Bolaget, i händelse gasljuset icke befinnes motsvara det af 10 sådane vaxljus, pligtigt att, utan åtnjutande af serskild betalning, använda den större myckenhet gas, som för tillvägbringande af en sådan ljusstyrka kan erfordras.

Skulle profbrännaren, med förtäring af 5 Cubikfot gas, befinnas lysa starkare än 12 vaxljus, färgasmängden dock icke minskas.

§. 24.

På det gasljusets styrka må kunna kontrolleras, skola i en eller flera byggnader anbringas:

1:o en profbrännare beräknad att förtära 5 Cubikfot gas i timman; och

2:o ett eller två normal-vaxljus, hvilka skola genom å ömse sidor utsedde sakkunnige personer, efter photometriska grunder anbringas på visst afstånd från brännaren; och skall gasljusets styrka mätas efter Rumfords method, genom jemförelse af lågornas skuggor; dock må vid en sådan mätning, reverbèrer eller glassylindrar icke användas.

§. 25.

Gatulyktornas brännare skola i allmänhet vara i likhet med profbrännaren, beräknade att förtära fem Cubikfot gas i timman, men större lampor för torg och öppna platser, erhålla brännare afpassade efter den för en större ljusstyrka erforderliga myckenhet gas.

§. 26.

För utrönande huruvida gatulyktorna förses med gas till kvantitet och kvalitet i enlighet med hvad

ofvanföre är bestämdt, eger Administrationen att vidtaga de åtgärder, som för undersökningen deraf anses mest ändamålsenliga; skolande instrumentalier som för kontrollernas verkställande erfordras, på Bolagets bekostnad anskaffas.

§. 27.

a) För den allmänna gatubelysningen med gas åtnjuter Bolaget betalning sålunda, att för hvarje brännare, som förtär fem Cubikfot gas i timman, och hvars bränningstid är 2000 timmar, erhålles trettio (30) Riksdaler Banko om året och för brännare som förtär mera eller mindre, erhålles en i förhållande dertill lämpad högre eller lägre betalning.

b) För den så väl utvändiga som inre belysningen med gas af allmänna och enskilda hus och lokaler, som kan åstundas, förbehåller sig Bolaget betalning per 1,000 Cubikfot med fem Rdr Bco vid en förbrukning af till och med 15 millioner Cubikfot;

4 Rdr	36 sk.	från	15 t.	o. m.	20 mill.	Cubikfot
4 "	24 sk.	"	20 "	"	25 "	"
4 "	12 sk.	"	25 "	"	30 "	"
4 "	—	"	30 "	"	35 "	"
3 "	36 sk.	"	35 "	"	40 "	"
3 "	24 sk.	öfver	40 mill.			Cubikfot.

Skulle genom ett förbättradt berednings- eller reningssätt, gasens ljusstyrka i betydligare mån ökas utöfver den normala, förbehåller sig Bolaget att, för den privata gasförbrukningen, tillgodonjuta en förhöjning i de för densamma ofvan bestämda priser, af 8 procent för hvarje fulla 12 procents tillökning i gasens lyskraft.

§. 28.

För belysning med olja eller portativ gas uti Argandska eller andra dermed jemförliga lampor, har Bolaget att uppbära Fyratio (40) Riksdaler Banko och för små-lyktor åtta (8) Riksdaler Banco årligen,

§. 29.

Alla liqvider ske efter 1830 års myntfot och afses här det mått och den vikt, som nu i Sverige gällande författningar bestämma.

§. 30.

Betalningen för den allmänna gatubelysningen samt för publika byggnader skall half-års vis af Administrationen erläggas, första hälften vid början och andra hälften vid medlet af lysningsåret, hvilket räknas från och med den 1 Juni till och med den 31 Maj.

För gas förbrukad af enskilde, förbehåller sig Bolaget månadtlig betalning. Skulle enskild afnämaren underlåta att månadligen betala räkningarna å levererad gas, eger Bolaget rätt upphöra med leverering af gas till sådan person, så framt han ej framgent betalar förskottsvis en mot föregående månads förbrukning svarande myckenhet gas.

§. 31.

Bolaget skall draga försorg derom, att för gasinrättningen tillräckligt förråd af gasmaterial alltid finnes att tillgå, och är i synnerhet pligtigt att vid slutet af hvarje höst hafva försett sig med så mycket deraf, som till påföljande Maj månads utgång erfordras. Men om tillförseln sjöledes, genom krig eller blockad, en längre tid afbrytes, skola kontrahenterne öfverenskomma, huruvida, under tiden, annat ämne bör till gasberedningen i stället användas, eller allmänna gatubelysningen på annat sätt tillvägbringas.

Skulle, i följd häraf, tillverkningskostnaden för gasen höjas, förbehåller sig Bolaget en motsvarande förhöjning i priset å den privata gaslysningen.

§. 32.

Anmärkningar emot den allmänna eller enskilda gaslysningen, skola ofördröjligen föranleda undersökning om förhållandet. Härleder sig felet af ofullkomlighet i gasverket, rörsystemet eller annan del af inrättningen,

åligger det Bolaget att på egen bekostnad sådant rätta inom viss tid, afpassad efter vidden af det erforderliga arbetet; och bestämmes tiden af Administrationen, på grund af sakkunnige personers deröfver inhemtade omdöme.

Underlåter Bolaget att rättelsen fullgöra inom föreskrifven tid, erlägges till Administrationen 200 Rdr Bco för hvarje öfverskjutande dag, så framt icke på ett tillfredsställande sätt ådagalägges att arbetet ej kunnat på den utsatta tiden verkställas.

Vägrar Bolagets Direktion eller Ombud att afhjelpa fel, som bevisligen förefinnas, är ock Administrationen berättigad att derom besörja på Bolagets bekostnad.

§. 33.

Skulle gaslågornas lyskraft befinnas mindre än §. 23 bestämmer, är Bolaget, jemte det betalningen i samma mån minskas, skyldigt utgifva ersättning med nedannämnde belopp, nemligen:

- 1:o Om berörde minskning utgör 8 procent af hvad derom är såsom minimum stadgadt, 20 Rdr Bco för hvarje dag.
- 2:o Om minskningen utgör från och med 8 till och med 16 procent, 40 Rdr Bco för hvarje dag.
- 3:o Om minskningen utgör från 16 till och med 24 procent, 60 Rdr Bco för hvarje dag, och så vidare i samma proportion.

Från utgifvandet af sådan ersättning, hvilken beräknas intill dess den bestämda ljusstyrkan är återställd, derom Bolagets Direktion skall i alla händelser ofördröjligen föranstalta, är Bolaget fritt, derest med bevis, som Administrationen godkänner, kan styrkas, att ofvanberörde förhållande inträffat i följd af omständigheter, som icke kunnat förekommas.

§. 34.

Om till följd af något fel vid gasinrättningen, eller annan omständighet, som det af Bolaget eller dess biträden berott att förekomma, den allmänna belysningen helt och hållet eller på något ställe uteblifver, försummas eller afbrytes, å tid då den bör vara i gång, skall Bolaget för hvarje lampa, der sådant inträffat, till Administrationen utgifva 12 skillingar banko i dygnet, detta dygn beräknadt från stadgad tändningstid om aftonen, samt derförutan i händelse laga åtal sker, vidkännas det bötesansvar, som för uraktlåtenhet i den allmänna gatubelysningen är eller blifver af vederbörlig myndighet påbjudet; dock skall, hvad afgiften till Administrationen angår, densamma icke ega rum för längre tid än till dess Bolags-Direktionen eller dess Ombud nöjaktigt fullgjort hvad i § 2 Litt. c. föreskrifves, samt alltid behörigt afseende göras å den tid, som för tändning, jemkning och släckning af lågorna erfordras, hvilken tid delas lika före och efter de i Tabellen bestämda tändnings- och släckningstiderna.

§. 35.

Bolaget åligger att, så snart som möjligt, undanrödja de omständigheter som till afbrott i gaslysningen må hafva föranledt. Skulle af orsak, som det beror på Bolaget att förekomma och afhjelpa, gaslysningen i hela staden eller hel församling afstadna för längre tid än ett år, eger staden att hela gasverket med alla dess tillhörigheter inlösa, på de i §. 40 stadgade grunder, änskönt kontraktstiden icke är tilländalupen.

§. 36.

Alla de viten och ersättningsbelopp, som Bolaget enligt detta kontrakt kan blifva skyldigt att till Administrationen utgifva, eger Administrationen afdraga å den för allmänna gatubelysningen, betingade betalning.

§. 37.

Stridigheter som möjligen emellan Administrationen och Bolaget kunna uppkomma, i fråga om verkställighet af detta kontrakt eller rätta meningen deraf såsom derom, huruvida tillräcklig sorgfällighet iakttagas vid gasens beredning och rening, eller i allmänhet beträffande något af de förhållanden, som i detta kontrakt afses, och således äfven angående skyldighet att utgifva de bestämda ersättningsbeloppen, och om utsättande af äfventyr för underlåtet fullgörande af kontraktsvilkoren, der äfventyret icke redan är bestämdt, skola afgöras af gode män, som, derest icke kontrahenterne i något serskildt fall förena sig om ett större antal, bör vara fem, af hvilka Administrationen och Bolagets Direktion utse tvenne å hvardera sidan, och desse fyra sedermera gemensamt välja den femte.

Kunna förstnämnde fyra gode män sig icke om detta val förena, bör den femte utnännas af Stockholms Stads Magistrat, som äfven för Administrationen eller Bolaget må anställa val af gode män, i händelse endera underlåter att inom tre dagar efter skedd tillsägelse, eller inom den längre tid, hvarom kontrahenterne i något serskildt fall kunna öfverenskomma, begagna dem till kommande val-rättighet.

Gode männens beslut skall anses lika giltigt med en af Domstol utfärdad, laga kraftvunen Dom.

§. 38.

Inom Tre (3) månader från detta kontrakts datum, skall Bolaget hafva såsom pant för kontraktets uppfyllande å dess sida, lemnat Administrationen fullgoda säkerhetshandlingar för ett belopp af Tjugufem tusen (25,000) Riksdaler Banco, hvilka handlingar Administrationen i sin vård behåller, intill dess Bolaget visar sig hafva på de fasta delarue af gasverket, såsom byggnader, rörledning m. m., användt en kostnad af minst Sextiosex tusen-Sexhundrasextiosex (66,666) Riksdaler 32 sk. Banko.

I öfrigt och utan inskränkning till tiden, skall gasinrättningen med byggnader, apparater, gasklockor, rörledningar, inventarier och allt annat tillbehör, tjena staden såsom pant och säkerhet för uppfyllandet af de förbindelser, Bolaget genom detta kontrakt sig åtagit, i följd hvaraf Administrationen eger för möjligt skadestånd till belopp af Etthundratusen Riksdaler Banco taga inteckning i Bolagets fastigheter; och utfäster sig Bolaget, att, i händelse någon af de tider, som i §. 2. mom. *a* och *g* bestämmas, för anläggningens och för sedermera följande utvidgningars fullbordan, varder af Bolaget försummad, till Administrationen erlægga ett vite af Femhundra (500) Riksdaler Banco för hvarje öfverskjutande hel månad af 30 dagar.

§. 39.

Detta kontrakt skall vara gällande under en tid af Trettio år, derest icke Administrationen och Bolaget dessförinnan förena sig om upphäfvande eller förändring deraf. Dessa trettio år räknas från början af det lysningsår då kontraktet om gatubelysnings verkställande medelst dels röroledd gas, dels annat lysningsämne inom någon församling träder i verksamhet.

§. 40.

Två år innan den i föregående §. bestämda kontrakttidens utgång, föranstaltar Administrationen att hufvudstadens innevånare eller vederbörande, som ega å deras vägnar besluta, varda hörde, huruvida de önska att Bolaget, under ytterligare bestämd tidrymd af minst Tio (10) år, fortfarande ombesörja den allmänna gatubelysningen till det pris, som kan öfverenskommas, och huruvida Staden, i sådant fall, för samma tid åtager sig den för gatubelysningens underhållande erforderliga bevillning.

Kan ett sådant beslut icke tillvägabringas och kommer Bolagets åtagande, efter den tilländalupna

kontraktstiden, följaktligen att upphöra, eger staden att till sig inlösa gasverket, med alla byggnader, rörledningar, apparater, lyktor, inventarier och allt hvad dertill i öfrigt hörer, äfvensom gasmätare och möjligen befintliga reserv-gasklockor, emot erläggande af det värde, hvartill berörde byggnader, inrättningar och inventarier, efter deras dåvarande beskaffenhet, uppskattas af Gode män, utsedde till det antal och i den ordning 37:de §:n medgifver eller bestämmer.

För den händelse att staden icke skulle vilja begagna sig af den erbjuda lösningsrätten, och kontraktet om lyshållningens fortsättande icke heller skulle komma till stånd, förbehåller sig Bolaget att få under ytterligare trettio år från kontraktstidens slut, bibehålla så väl gasverket som gasrörledningarne, för fortfarande gasberedning och gasledning till de enskilda hus och allmänna inrättningar, för hvilka vederbörande vilja med Bolaget kontrahera om fortsatt gaslysning, genom Bolagets försorg; dock får ej betalningen för levererad gas förhöjas utöfver hvad den utgör vid kontraktstidens slut, eller underhålls-skyldigheten åsidosätas; och vare under dessa 30 åren ej hinder för Staden att föranstälta om anläggning af annat gasverk, äfvensom Staden derunder kan, när som helst, uppsäga Bolaget att mot lösen afstå gasverket på ofvan stadgade grunder, fem (5) år efter uppsägningen.

Sedan de 30 åren förflutit, hvarom i nästföregående punkt sagdt är, således vid förloppet af Sextio år från kontraktstidens början, skola gasverkets å Stadens grund belägna byggnader, rörledningar, lyktpälar, lyktor med mera sådant till staden utan lösen afstås.

Har åter Bolaget oafbrutet under loppet af Sextio år fått ombesörja såväl den allmänna gatubelysningen som den enskilda gaslysningen, tillfalle gasverket, med alla byggnader, rörledningar, lyktpälar lyktor och allt hvad i öfrigt till den allmänna gatubelysningen hörer, Staden utan ersättning.

Af detta kontrakt äro tvenne lika lydande exemplar upprättade, ett för hvardera kontrahenten, som skedde i Stockholm den 5 Juli 1852.

Under förbehåll af Herr Öfver Ståthållarens godkännande, underskrifves Kontraktet af Administrationen för införandet af en förbättrad gatubelysning i Hufvudstaden:

C. J. Ekströmmer. v. Kock. Frans Schartau. Carl Henr. Pfeffer. Ad. Alexandersson. Joh. Michaëlsson. Retzius. Medberg. I. W. Bergström.

F. T. Lindstrand.

Förestående kontrakt antages, i enlighet med Bolagets beslut, under förutsättning, dels att Bolagsordningen vinner Kongl. Maj:ts stadfästelse, dels att, på sätt §. 5 i kontraktet omförmäler, det lyckas Direktionen att, mot antagliga villkor, erhålla en tjenlig plats för sjelfva gasverkets anläggning, dels ock slutligen att den i §. 6 omförmälde befrielse från tull och andra afgifter för de till gasinrättningen och gasens beredande erforderliga apparater och materialier m. m., hvilka behöfva från utlandet införskrifvas, varder af Kongl. Maj:t beviljad.

Å Gaslysnings Aktie-Bolagets i Stockholm vägnar:
*C. Stål. L. J. Hjerta. H. L. Broman. J. Bolinder.
W. Lindberg.*

J. M. Claesson.

Sedan ofvanstående Kontrakt blifvit af Herr Öfver Ståthållaren godkändt och de hinder för Kontraktets definitiva afslutande, som afsetts i Bolags-Direktionens vid förra underskriften gjorda förbehåll, numera blifvit undanröjde, varder Kontraktet härmedelst ovilkorligen till efterrättelse antaget; kommande den i

38 §. 1 mom. omförmälte tid af 3:ne månader att räknas ifrån denna dag. Stockholm den 4 Juni 1853.

*C. J. Ekstrummer. N. S. v. köck. Frans Schartau.
Axel Nyström. Ad. Alexandersson. Joh. Michaëls-
son. Anders Adolph Retzius. Hornung.*

F. T. Lindstrand.

Å Gaslysnings Aktie-Bolages vägnar:

*C. Stål. H. L. Broman. J. Bolinder. W. Lindberg.
J. M. Claesson.*

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

No. 13.